

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**Гуманітарний факультет
Кафедра міжнародних відносин та права**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни
«Внутрішньополітичний розвиток країн світу»
для здобувачів вищої освіти
спеціальності 291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»**

Одеса: ОНПУ , 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра міжнародних відносин та права

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни
«ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК
КРАЇН СВІТУ»**
для здобувачів вищої освіти спеціальності
291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»

**Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри міжнародних відносин та права
Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.**

Одеса : ОНПУ – 2020

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Внутрішньополітичний розвиток країн світу» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» II курсу IV семестру / Укл.: В. О. Бабіна, І. В. Кудлай.- Одеса: ОНПУ, 2020. 8 с.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ СТОСОВНО РОБОТИ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ ..	4
ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	7

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дисципліна «Внутрішньополітичний розвиток країн світу» є складовою частиною вивчення циклу дисциплін загальної підготовки вибіркової частини навчального плану і посідає важливе місце серед дисциплін, що викладаються у вищих навчальних закладах, які готують спеціалістів з міжнародних відносин.

Внутрішньополітичні процеси у країнах світу охоплюють політичну, економічну, соціальну сфери суспільного життя, а успішне проведення реформ у внутрішній політиці, ефективне функціонування інститутів громадянського суспільства гарантує країнам світу політичну стабільність, визначає їх міжнародний авторитет.

Мета дисципліни: глибоке усвідомлення здобувачами вищої освіти особливостей розвитку політичних систем у державах світу, їх політичних інститутів, сутності політичних процесів, що відбуваються в країнах світу.

Завдання навчальної дисципліни:

- визначити особливості політичних систем країн світу;
- проаналізувати особливості політичних режимів у сучасному світі;
- виявити специфіку органів законодавчої та виконавчої влади, політичних процесів в різних країнах світу;
- визначити сутність політичних ідеологій та політичної культури в різних країнах світу.

В результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні знати:

- основні положення всіх тем, передбачених навчально-тематичним планом;
- політичні системи, їх типи і поширення у світі;
- політичну владу та політичні режими в країнах світу;
- політичні еліти і політичне лідерство в країнах світу;
- основні форми держав, форми правління, органи законодавчої та виконавчої влади в країнах світу, форми державного устрою в сучасному світі;
- політичні партії, партійні системи, виборчі системи в країнах світу; громадські організації, громадянське суспільство в країнах світу;
- політичні ідеології та їх поширення в сучасному світі;
- політична культура, її види та поширення у світі;
- політичні процеси в країнах світу;
- політичні відносини, діяльність та комунікації в країнах світу.

Для вивчення дисципліни «Внутрішньополітичний розвиток країн світу» здобувачами вищої освіти передбачено такі форми занять - лекційні, практичні заняття і самостійна робота.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ СТОСОВНО РОБОТИ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ

Переважну більшість практичних занять проводиться у формі інтерактивної дискусії, під час якої викладач здійснює поточний контроль якості знань здобувачів вищої освіти, перевіряє виконання їх завдань самостійної роботи.

Практичне заняття починається вступним словом викладача, в якому він розкриває значення теми і мети заняття, форми і методи його проведення.

Кожному здобувачу необхідно постійно вдосконалювати навички володіння державною мовою, правильного вживання понять і термінів. Систематично виступи на практичних заняттях сприяють поповненню словникового запасу, а також вмінню лаконічно і точно висловлювати свої думки.

Здобувачі повинні уважно слухати виступи своїх однокурсників і оцінювати, наскільки глибоко розкрито питання. Активна участь на практичних заняттях прищеплює навички участі в дискусії, аналізі різних точок зору, вмінню відстоювати свою позицію.

Після закінчення виступу здобувачів вищої освіти відбувається обговорення проблеми. При цьому викладач не тільки направляє обговорення на розкриття вузлових питань, але і дає змогу виступити усім учасникам практичного заняття. Якщо ж доповідач чи інший виступаючий на практичному занятті припускається помилок, то для виключення втрати часу викладач може його зупинити і надати слово іншому.

Закінчується практичне заняття заключним словом викладача, в якому аналізується ступінь розкриття теми, оцінюються всі форми участі здобувачів на практичному занятті (виступ з питання, реферат, повідомлення, доповнення, зауваження тощо) та дається завдання на наступне заняття.

ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Семестровий модуль 1

Практичне заняття 1. Поняття та типології політичних систем.

Мета заняття - здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку при аналізованні поняття та типології політичних систем.

1. Що таке політична система?
2. Яка структура політичної системи?
3. Які компоненти політичної системи?
4. Які існують основні типи політичних систем у країнах світу?

Література: [3]; [5]; [10].

Практичне заняття 2. Основні концепції політичної влади.

Мета заняття - здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку при характеристиці основних концепцій політичної влади..

1. Що таке влада?
2. Назвіть основні концепції політичної влади.
3. Які основні джерела політичної влади?
4. Суб'єкти влади.
5. Об'єкти влади.
6. Які основні функції політичної влади?
7. Політична влада в Україні.
8. Політичний режим в Україні.

Література: [1]; [3]; [10]; [12].

Практичне заняття 3. Сутність поняття політичних еліт та політичного лідерства.

Мета заняття – здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку при визначенні сутності поняття політичних еліт та політичного лідерства.

1. Що таке політична еліта?
2. Які функції політичних еліт у країнах світу?
3. Що таке політичне лідерство?
4. Які Ви знаєте концепції політичного лідерства?
5. Які існують критерії класифікації політичного лідерства?
6. Які функції політичних лідерів?
7. Які Ви знаєте типи політичного лідерства в країнах світу?

8. Особливості формування політичної еліти в Україні.

9. Політичне лідерство в Україні.

Література: [1]; [4]; [2]; [7].

Практичне заняття 4. Типології сучасних політичних ідеологій.

Мета заняття - здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку при розгляданні типології сучасних політичних ідеологій.

1. Що таке політична ідеологія? Її функції.
2. Яка типологія сучасних політичних ідеологій?
3. Поширення політичних ідеологій в Україні.

Література: [1]; [4]; [12]; [13]

Практичне заняття 5. Основні типології політичної культури та типи політичної соціалізації в країнах світу.

Мета заняття – здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку при аналізуванні основних типологій політичної культури та типів політичної соціалізації в країнах світу.

1. Що таке політична культура?
2. Основні типології.
3. Які функції політичної культури?
4. Що таке демократична політична культура? Її ознаки.
5. Що таке політична соціалізація? Її моделі та типи в країнах світу.
6. Які особливості формування і розвитку політичної культури в Україні?

Література: [1]; [2]; [8].

Практичне заняття 6. Основні види реформ та революцій у країнах світу.

Мета заняття – здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку при аналізуванні основних видів реформ та революцій у країнах світу.

1. Що таке реформація?
2. Які основні види реформ у країнах світу?
3. Що таке революція?
4. Які її види, фази та наслідки?

Література: [1]; [5]; [12].

Практичне заняття 7. Сутність понять політичні відносини та політична діяльність.

Мета заняття – здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку при визначенні сутності понять політичних відносин та політичної діяльності.

1. Що таке політичні відносини?
2. Які вони в різних країнах світу?
3. Що таке політична діяльність?
4. Види політичної діяльності.
5. Особливості політичної діяльності в Україні

Література: [2]; [11]; [7].

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. Київ: МАУП, 2001. 384 с.
2. Бебик В. М. Політологія для політика і громадянина. Київ: МАУП, 2004. 424 с.
3. Головатий М. Ф. Соціологія політики: навч. посіб. Київ: МАУП, 2003. 504 с.
4. Гольцов А. Г. Політична географія: навч. посіб. Київ: МАУП, 2007. 256 с.
5. Конституційне право зарубіжних країн: навч. посіб. / В. О. Ріяка, В. С. Семенов, М. В. Цвік та ін. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 544 с.
6. Конституційне (державне) право зарубіжних країн: навч. посіб. / В. М. Бесчастний, О. В. Філонов, В. М. Субботін, С. М. Пашков. Київ: Знання, 2007. 467 с.
7. Лісничий В.В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. Харків: Торнадо, 2001. 352 с.
8. Політологія: підручник/за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. Київ: Академія, 2006. 568 с.
9. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 422 с.
10. Троян С.С. Порівняльні політичні системи сучасності: навч. посіб. Київ: НМЦВО, 2003. 266 с.

Додаткова література

11. Антонюк О. В. Основи етнополітики: навч. посіб. Київ: МАУП, 2005. 432 с.
12. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. Київ: Академія, 2005. 704 с.
13. Блій де Г., Муллер П., Шаблій О. Географія: світи, регіони, концепти: пер. з англ. Київ: Либідь, 2004. 740 с.
14. Бостан С. К., Тимченко С. М. Державне право зарубіжних країн: навч. посіб. Київ: ЦНЛ, 2005. 504 с.
15. Волинка К. Г. Теорія держави і права: навч. посіб. Київ: МАУП, 2003. 240 с.
16. Головатий М. Ф. Політична психологія: навч. посіб. Київ: МАУП, 2001. 136 с.
17. Дахно І. І. Історія країн світу: довідник. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 816 с.
18. Дорошко М. С. Країнознавство. Країни СНД: навч. посіб. Київ: МАУП, 2007. 286 с.
19. Етнополітична карта світу ХХІ ст.: Методичний та предметний коментарі / П. Жук, Н. Мазур, Р. Соломонюк, Р. Турчак. Тернопіль: Мандрівець, 2000. 240 с.
20. Ігнат'єв П. М. Країнознавство. Країни Азії: навч. посіб. Чернівці: Книги-ХХІ, 2006. 424 с.
21. Малий етно-політологічний словник / О. В. Антонюк, В. І. Волобуєв, М. Ф. Головатий та ін. Київ: МАУП, 2005. 288 с.
22. Парламенти світу / Н. Демчук, Л. Кудіна (ред.-упоряд.). Київ: Молодіжна Альтернатива, 2004. 64 с.
23. Парламентський вимір європ. інтеграції: збірка матеріалів. Київ: Нора-прінт, 2005. 104 с.
24. Перепелиця Г. М. Конфлікти в посткомуністичній Європі. Київ: НІСД, 2003. 432 с.
25. Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії / за ред. А. І. Кудряченка. Київ: НІСД, 2007. 396 с.
26. Політична система України: особливості становлення, тенденції розвитку: навч. посіб. / І. Ф. Курас, Ф. М. Рудич, Р. В. Балабанов та ін. Київ: Парлам. вид-во, 2002. 328 с.
27. Політологія. Загальний курс: навч. посібн. / за ред. В. О. Храмова. Київ: ІПК ДСЗУ, 2007. 482 с.
28. Проблеми та перспективи української реформації / за заг. ред. М. Ф. Головатого, Г. В. Щокіна. Київ: МАУП, 2001. 248 с.
29. Регіональна політика в країнах Європи. Уроки для України / за ред. С. Максименка. Київ: Логос, 2000. 72 с.
30. Ткач О. І. Модернізація політичних систем країн Латинської Америки (політологічний аналіз). Київ: Ніка-Центр, 2006. 312 с.
31. Шляхтун П. П. Парламентаризм: словник-довідник. Київ: Парлам. вид-во, 2003. 151 с.

32. Шляхтун П. П. Політологія (теорія та історія політичної науки): підручник. Київ: Либідь, 2002. 576 с.

Бібліотеки України

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. – URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Національна парламентська бібліотека України. – URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
3. Одеська національна наукова бібліотека – URL: <http://www.odnb.odessa.ua/>